

**Stockholms
stad**

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning
Enheten för utveckling och förebyggande
arbete

Tjänsteutlåtande

Dnr: HÅ 2024/696

Handläggare
Maria Nord Berge
Telefon: 08-508 23 527

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2025-03-20

Verksamhetsberättelse VB 2024

Enheten för utveckling och förebyggande arbete

**Enheten för utveckling och
förebyggande arbete**

08-508 23 527

start.stockholm

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	6
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden.....	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet.....	6
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.....	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring.....	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar.....	18
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.....	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb.....	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser.....	22
Uppföljning av ekonomi	22
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	22
Investeringar.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Medel för lokaländamål.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Övrigt.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Systematiskt kvalitetsarbete	23
Övrigt	25
Redovisning av synpunkter och klagomål.....	26

Sammanfattande analys

Sammanfattning

- Enhetens uppdrag att erbjuda hälsofrämjande sociala-, fysiska- och kulturella aktiviteter är väl besökta och uppskattade av seniorerna. Enheten har haft över 35 000 besökstillfällen för de olika aktiviteterna. Alla olika typer av aktiviteter är viktiga för att kunna möta seniorerna behov på bästa sätt och nå så många som möjligt. Aktiviteterna har givit möjlighet till att främja hälsa och öka möjlighet till välbefinnande.

Seniorerna har möjlighet att välja och hitta olika former som passar just dom. Här finns många olika pass och nivåer för träning både för att finna styrka men också för att söka det inre lugnet. Här finns allt från gymna, lätt/soft gymna, cirkelträning, balans & styrka, Qigong, Mediyoga, Mjuka Moves, Mindfulness och Taktill massage. Det finns också något för de som föredrar dansens rörelser som: dans för hälsa, frigörande dans och Linedance. Men också de som önskar sångens kraft genom Alla-kan-sjunga kören eller kreativitet från improvisationsteatern. Den sociala samvarons gemenskap erbjuder också både fika stunder med samtal, tematräffar, lunchmöten, gubbklubb och då och då med sång och musik eller en föreläsning. Det finns möjlighet till utveckling genom existentiella samtal, Share Reading, min hälsa kurser och hälsöhäng eller föreläsningar som brandkunskap och minnet. Men det finns också samvaro och stimulans genom att spela Canasta eller Majong. Det kulturella sammanhanget finns på mötesplatserna ibland inbakat i den sociala samvaron men också som ett fristående program som öppen scen, discomåndag, torsdagsdans, körkonserter och mycket annat. Tillsammans med Västertorps simhall har seniorer fått prova olika träningstyper och på Bio Aspen planerar bion, enheten och några från pensionärsföreningarna månatliga bioträffar med lunch. Till sommaren erbjöds bland annat utflykter till Gustavsbergs hamn och Artipelag, fredagsdans, träning vid utegym, sommarhäng med picknick, mindfulness i naturen och flera ordinarie aktiviteter. För att nå ofrivilligt ensamma har samarbete skett med beställarenheten och vårdcentraler.

För att främja hälsan och öka känsla av gemenskap behövs många olika former av möten mellan människor. Våra deltagare uttrycker och beskriver i samtal och utvärderingar att genom att gå på aktiviteterna så får de något som stärker deras egen hälsa och välbefinnande.

- Enheten uppdrag att genom stöd och service erbjuda olika tjänster som IT-stöd, fixartjänst, syn- och hörselstöd samt äldre- och anhörigstöd har stärkt seniorerna genom delaktighet och självständighet samt att anhöriga blivit stärkta i sin roll.

Genom IT-stöd har 229 seniorer vid 686 tillfällen fått stöd och utbildning att hantera sina smartphones, andra digitala hjälpmedel och olika tjänster. Under sommaren fanns IT-stöd i gruppform genom 16 smartphone-kurser där stadens feriearbetande ungdomar stöttade seniorerna. En föreläsning om det digitala samhället har också erbjudits. Seniorerna uttrycker stor uppskattning av att få IT-stöd och är samtidigt oroliga om hur de ska klara av det i framtiden. Vilket föranleder att stödet för sköra seniorer inom äldreomsorgen måste utvecklas. Fixartjänstens hembesök har under året ökat med 22 % till 488 hembesök. Det har också skett en ökning av nya användare av tjänsten med 48 %. Vilket visar att information om tjänsten

har nått fler. Utöver uppdraget med fallförebyggande insatser som att byta lampa eller gardiner har seniorerna ett ökat behov av tekniskt stöd med TV och IT. Genom det syn- och hörselstöd som ges har 318 personer fått hembesök vid 850 tillfällen. Av dessa personer var 43 % nya till tjänsten. Det har även funnits 21 tillfällen för ”öppen mottagning”. Att bemöta personer i hemmiljön är viktigt för information och träning av hjälpmedel i lugn miljö. Även träffar i syn- och hörselgrupper har erbjudits. Träffarna är mycket uppskattade då många med hörselnedsättning har svårt att delta i aktiviteter där det finns många deltagare. Örats dag har arrangerats i Axelsberg med föreläsningar och information om hjälpmedel. Teleslingan i Axelsberg har nu också en enkel manual för att underlätta användandet. Till Äldrestöd kan seniorer få information, vägledning och djupare samtal. Till äldrekonserntent har det inkommit 26 seniorer för djupare samtal. Det är färre än tidigare och kan bero på utökad möjlighet till information från enhetens informationsansvarig. Anhörigkonserntent har haft ”djupare” kontakt med 220 anhöriga, varav 80 % var nya anhöriga. Det finns flera olika anhöriggrupper och enheten har erbjudit 11 anhöriggrupper med totalt 104 deltagare. Anhöriggrupper är en viktig del i anhörigstödet och uttryck som en livlina och skönt att träffa andra som förstår. Ett flertal anhöriga deltar också i seniorhälsans aktiviteter och ibland även de närstående. De anhöriga har också fått möjlighet att träffa anhörigkonserntent vid olika anhörigträffar som ordnats på särskilda boenden, dagverksamhet och hemtjänst verksamma i Hägersten-Älvsjö stadsdel. Det finns även stads- och länsövergripande anhöriggrupper samt olika kurser och föreläsningar på olika plattformar. Behovet av anhörigstöd är en mycket viktig del för att underlätta de anhörigas vardag. I och med den ökande gruppen äldre kommer anhörigstödet behöva utvecklas för att möta det kommande behovet.

- Enheten har erbjudit ökad kunskap om stöd och service samt om hälsofrämjande aktiviteter.

Syn- och hörselstöd. Information och utbildning om syn- och hörselkunskap för omsorgspersonal har givits vid 13 tillfällen med sammanlagt 127 deltagare. Utvärderingen visade att utbildningen gav ganska mycket och mycket. Även en introduktionsförmiddag för undersköterskestudenter från ABF har också genomförts. *Anhörigstöd.* Äldreomsorgens anhörigombud har haft tre träffar med anhörigkonserntent och verksamhetsutvecklare. Vid ett uppföljningsmöte har en statistikmall för anhörigstöd med för uppföljningsfrågor tagits fram. Statistikmallen är godkänd av ledningsgruppen. *IT-stöd.* I ett samarbetsprojekt med Äldreförvaltningen och Socialförvaltningen gjordes en inspirationsdag för de som på något sätt arbetar med digital inkludering i Stockholms stad, 75 deltagare. Flera föredrag om digitaliseringen för deltagare på socialpsykiatriens dagverksamhet har också genomförts. *Aktiviteter.* Hemtjänsten har fått stöd i projektet Matlyftet med att ta fram ett träningsprogram och informationsmaterial med bilder, instruktioner och QR koder med video. På Seniordagen i Kungsträdgården informerades om vikten av kulturellt aktiva aktiviteter. Här fick även seniorerna möjlighet att uppträda på scenen. Till studerande som går kursen Hälsofrämjande och förebyggande arbete med äldre, yrkeshögskolan Sverigehälsan, har enheten informerat om kunskap och erfarenheter om det hälsofrämjande arbetet.

Kvalitet- och utvecklingsarbete

Genom medarbetarna delaktighet i enhets olika mötesformer samt att de själva tar fram egna

sammanställningar om sitt uppdrag och sin personliga utveckling till enhetens olika årsrapporter har kvalitetsarbetet förbättrats. Det är tydligt att dessa sammanställningar har utvecklats och förbättras över tid och nu håller en högre kvalitet än tidigare. Detta leder också till att underlagen kan användas för vidare diskussioner om förändringar och förbättringar. Medarbetarskapet har i år vidareutvecklats genom att medarbetarna intervjuats av en kvalitetsutvecklare. Detta medförde att vissa områden som organisation, ledarskap, medarbetarskap och mötesformer behövde belysas tydligare och det arbetet har påbörjats. Genom två handlingsplaner som togs fram efter medarbetarenkäten har olika idéer till förbättringar prövats. Syn- och hörselinstruktörerna har deltagit i samarbetet med äldreförvaltningen om en ny funktionsbeskrivning för syn- och hörselinstruktörer i Stockholms stad vilket har lett till att uppdraget nu är tydligare. Informationsmaterial om enhetens förebyggande arbete har förbättrats och blivit mer lättläst och tydligare. Årets sex ferieungdomar har bidragit till enhetens aktiviteter och uppskattades av seniorerna. Att nå fler ensamma seniorer har utvecklats genom samarbete med Liljeholmens vårdcentral och beställarenheten. I samarbete med Gröndals vårdcentral genomfördes också gruppträffar för ensamma seniorer. Forskningsprojekt *Kompass* som berör omställningen i God och nära vård har påbörjat och förhoppningsvis leda till ökad kunskap. Enheten ingår även i Sensus projektet *I sällskap* där hembygdsföreningar ska försöka nå ensamma seniorer. Att dela med sin av kunskap om verksamhetens hälsofrämjande arbete har skett till studenter som läste en kurs för Sverigehälsan samt en kandidatstudent från Stockholms universitet. För att hålla takten med forskningen och vad som stödjer seniorer har enheten påbörjat utbildning i Livsstilssamtal. För ökad kunskap och förståelse om hälsa har enheten genomfört Örats dag och deltagit på Hälsans dag, genomfört en inspirationsdag för intresserad personal inom äldreomsorgen samt arrangerat föreläsning om digital inkludering till stadsdelens medarbetare. Att dela med sig av kunskap och erfarenheter stärker både medarbetarna men ökar också kunskap om det hälsofrämjande arbetet till omgivningen.

Kompetensutveckling

Medarbetarna har erbjudits kompetensutveckling genom olika utbildningar, föreläsningar, konferenser, workshops och nätverksmöten. Urplock av kompetensutveckling: samtalskonst för anhörigstöd, dans för hälsa, kultur för hälsa, minoriteters rättigheter, Synkunskap del 2, Audika och Audinova om ny teknik, demensföreläsning, Stockholms demensdag, föreläsning dövblind- och flerfunktionsnedsättning, hörseltillgänglighet, livsstilssamtal, mätning av sociala effekter, aktion livräddning, fysiskt aktivitet på recept, Empatitrott och empatitrygghet, smärtfri på 30-dagar, fundamental rörelse, naturens läkande kraft, ofrivilliga ensamhet och våld i nära relation. Deltagande har även skett vid konferenserna Syn- och hörselinstruktörernas förening i Sverige och Föreningen för synrehabilitering. Obligatoriska kurser som genomförts är: Lär dig mer om LHBTQ i äldreomsorgen, informationssäkerhet och grundutbildning i dataskydd. Vidare erbjuds medarbetare att köpa in litteratur utifrån behov.

Medarbetarnas delaktighet

Delaktigheten sker genom enhetens gemensamma aktivitets-och kvalitetsmöten, APT och planeringsdagar samt genom medarbetarnas egna arbetsmöten. Verksamhetsberättelsen har

utgått ifrån medarbetarnas egna rapporter om sina uppdrag av aktiviteter, stöd och service samt övriga uppdrag som genomförts. Här ingår också att beskriva den egna utveckling som egna utbildningar men även utbildningar som ges till andra enheter och övrigt som utvecklar medarbetaren och enheten. Detta ligger till grund för verksamhetens fortsatta utvecklingsarbete. Verksamhetsberättelsen kommer att belysas vid APT 28 januari.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Nämndmål: Äldre har ett tryggt, hälsosamt och självständigt liv samt en god personcentrerad vård och omsorg

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämndens verksamheter och insatser utgår från ett salutogent förhållningssätt där trygghet, hälsa och välbefinnande står i fokus. Äldre i behov av stöd erbjuds insatser av god kvalitet. Utgångspunkten är den enskildes behov och önskemål med en hög grad av delaktighet i utformandet av sin omsorg. Verksamheterna är rättssäker och likställig, bidrar till delaktighet samt håller god kvalitet och hög kontinuitet.

Stadsdelsnämndens uppsökande och förebyggande arbete är viktigt för att motverka ofrivillig ensamhet och isolering. Mötesplatserna och aktivitetscentren för seniorer erbjuder möjlighet till social samvaro och att delta i olika former av aktiviteter som syftar till att främja en god hälsa. Äldre erbjuds möjlighet till olika former av aktiviteter och dagliga utevistelse. Äldreomsorgens verksamheter deltar i stadens satsning på kulturevenemang för äldre.

Maten och måltidsupplevelsen inom stadsdelsnämndens äldreomsorg ska fortsätta att utvecklas för att förebygga undernäring och bibehålla en god hälsa. Vidare fortsätter utvecklingsarbetet inom hälso- och sjukvården för en personcentrerad vård. Anhörigstödet kommer att utvecklas inom verksamheterna för att stärka anhörigperspektivet.

Medarbetare erbjuds kontinuerlig kompetensutveckling utifrån sina behov. Satsningar fortsätter för att stärka kompetensen för språk, demensvård, geriatrik, psykisk ohälsa, palliativ vård, hbtqi, våld i nära relation och missbruksproblematik. Omvårdnadspersonal i äldreomsorgen erbjuds att utbilda sig via Äldreomsorgslyftet samt kompetenssatsningen via ESF-projektet, för att möta kommande kompetenskrav avseende undersköterskor och vårdbiträden.

Förväntat resultat

- Ökad andel äldre som känner sig trygga och nöjda med utformandet av sin äldreomsorg.
- Ökat välbefinnande och meningsfullhet hos seniorer genom förebyggande verksamhet.
- Öka verksamhetens kvalitet genom att utveckla hälso- och sjukvården för att säkra en patientsäker och personcentrerad vård för den äldre.
- Öka verksamhetens kvalitet genom att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet för att kvalitetssäkra insatserna för den äldre.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämnden ska arbeta för att säkerställa äldreomsorgens kompetensförsörjning samt erbjuda medarbetare utbildning enligt kompetensutvecklingsplanen med särskild satsning på språk och yrkesutbildning.	2024-01-01	2024-12-31	
Analys Kompetensförsörjningen har tillgodosetts genom planering. Medarbetarna har erbjudits kompetensutveckling genom olika utbildningar, föreläsningar och workshops, som bland annat: anhörigstöd, dans för hälsa, kultur för hälsa, basutbildning syn, hörseltillgänglighet, minoriteter, livsstilssamtal, mätning i sociala effekter, aktion livräddning, FAR certifiering. Samt de obligatoriska utbildningarna: grundutbildning i dataskydd och informationssäkerhet för medarbetare i staden. Enheten har inga medarbetare som har behov av särskild satsning.			
✓ Stadsdelsnämnden ska fortsätta att utveckla arbetet med digitalisering och välfärdsteknik inom äldreomsorgen.	2024-01-01	2024-12-31	
Analys Vid en aktivitet för seniorerna prövades enkätplattformen Esmaker. Vid tillfället behövdes mycket stöd till seniorerna så att de kunde hantera verktyget. Enheten har också tagit fram videofilmer för träning och dokument med QR-kod i samarbete med hemtjänstens projekt 3-i-1. Enheten kommer att vidare utveckla olika sätt för digitalisering.			
✓ Stadsdelsnämnden ska fortsätta att utveckla den interna och externa samverkan för en god och nära vård samt förebyggande och hälsofrämjande insatser.	2024-01-01	2024-12-31	
Analys Enheten arbetar ständigt med att utveckla olika samarbeten. Under året har det funnits samarbete med primärvården, primärvårdens rehabilitering, den lokala sim- och idrottshallen, pensionärsorganisationer och svenska kyrkan. Vidare sker samarbete internt med Nätverket och Lilla Skafferiet. Samarbete och deltagande i olika projekten har varit: forskningsprojektet <i>Kompass</i> (God och nära vård) och Sensus projekt <i>I sällskap</i> . Enheten har även samverkat med Yrkeshögskolan Sverige Hälsan som stöd för framtagande av utbildning YH-kursen <i>Hälsofrämjande och förebyggande arbete med äldre</i> .			
✓ Stadsdelsnämnden ska fortsätta att utveckla och erbjuda insatser av god kvalitet utifrån interna och externa uppföljningsresultat.	2024-01-01	2024-12-31	
Analys Enheten har utvecklats utifrån olika uppföljningsresultat. Medarbetarna har genomfört egna utvärderingar från aktiviteter och/eller stödet som sedan analyserats. Resultat som framkommit är att aktiviteten Gubbklubb har utökats till varann vecka mot tidigare en gång per månad. Aktiviteten Seniorhäng i Älvsjö centrum har ändrat till evenemang 1 gång per månad då evenemang har dragit ett större antal seniorer. Sommarens stora utflykter har utvärderas genom en enkätundersökning. Sammanfattningsvis framkommer att seniorerna uppskattar utflykterna då de är trevliga, har ett bra pris, resmålet arrangemanget är bra, personalen är bra och att utflykten är lagom lång.			
✓ Stadsdelsnämnden ska inom äldreomsorgens verksamheter öka kännedomen om Nationella minoriteters rättigheter.	2024-01-01	2024-12-31	
Analys Ökad kännedom har skett genom utbildning till utsedd personal. Informationshäfte om minoriteters rättigheter har lämnas ut till enhetens medarbetare och på träffpunkterna.			
✓ Stadsdelsnämnden ska säkerställa att äldreomsorgens medarbetare får kompetensutveckling kring bemötande av särskilt sårbara grupper - Vård i nära relation och hbtqi.	2024-01-01	2024-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Analys Medarbetarna har genomfört utbildningen <i>Lär dig mer om LHBTQ i äldreomsorgen</i>. Medarbetare som tidigare inte genomfört utbildningen - Våld i nära relationen har genomfört den.</p>			
<p>✔ Stadsdelsnämnden ska vidareutveckla informationen och hanteringen av inkomna förslag, synpunkter och klagomål.</p>	2024-01-01	2024-12-31	
<p>Analys Informationen om förslag, synpunkter och klagomål finns nu med i enhetens informationsfolder. Vidare har placering av brevlåda för synpunkter placerats tydligare samt att folder om synpunkter lämnats ut på träffpunkterna. Detta har medfört att antal inkomna synpunkter har ökat.</p>			

Enhetsmål: *Enheten erbjuder ett hälsofrämjande utbud av aktiviteter samt stöd och service.*

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

1. Seniorerna upplever välbefinnande genom de aktiviteter som erbjuds.
2. Seniorerna upplever delaktighet genom det IT -stöd som erbjuds.
3. Seniorerna upplever sin självständighet stärkt genom det enklare stöd i hemmet som erbjuds av Fixartjänst.
4. Seniorerna upplever sin självständighet stärkt genom det Syn- och hörselstöd som erbjuds.
5. Seniorerna upplever sin självständighet stärkt genom den information och vägledning som erbjuds av Äldrestöd.
6. Anhöriga till närstående seniorer känner sig stärkta i sin roll genom det Anhörigstöd som erbjuds.

Analys

Enheten bedömer att enhetsmålet uppnås helt. Bedömningen grundar sig på att det förväntade resultatet har uppnåtts utifrån de genomförda hälsofrämjande aktiviteterna samt stöd och service.

För att nå fler seniorer och lättare kunna få information om enhetens förebyggande arbete har den gemensamma foldern för aktiviteter samt stöd och service utvecklats samt utformats på ett tydligare och ett mer lättläst sätt. Nu finns alla information samlad i en folder. En ny sommarfolder har också skapats för att underlätta för seniorerna att ha alla aktiviteter och öppettider samlade på ett ställe. Övriga foldrar som fått en uppdatering och nytt utseende är Fixartjänst och IT-stöd. Även olika hemsidor och sociala medier har uppdaterats kontinuerligt. Information om verksamheten har erbjudits för pensionärsorganisationer, vårdcentraler och rehabenheter. Hälsodagen på stadion har genomförts under hösten. Arrangemanget hölls av Äldreförvaltningen och var stadsdelsövergripande.

1. Aktiviteter. Enheten har haft över 35 000 besökstillfällen för de olika aktiviteterna. Alla olika typer av aktiviteter är viktiga för att kunna möta seniorerna behov på bästa sätt och nå så många som möjligt. Aktiviteterna har givit möjlighet till att främja hälsa och öka möjlighet till välbefinnande.

Seniorerna erbjuds än mängd olika former av träning på flera mötesplatser för att kunna möta olika behov av närhet och träningsformer. Passen som de kan delta i är: gympa, lättgympa/soft, cirkelträning, balans & styrka (strong och soft), Qigong, Mediyoga, Mjuka Moves och artroträning. Det finns även två gym för egen träning vilket alltid inleds med en obligatorisk introduktion. Här redovisas några av de pass som genomförs.

Balans och styrka med passen strong och soft erbjuds för att minska risken för fall. Framför de allra sköraste finns alltid en stol så att de inte behöver gå runt stolen utan bara kan resa sig upp och stå bakom den stolen som är framför. Här jobbar man igenom hela kroppen med stort fokus på fötter, bålstyrka, styrka på underkroppen och hållningen. Under perioder har det också funnits olika fokusområden så som att stärka och mjuka upp höfter, andning, flexibilitet, kroppsmedvetenhet och tåstyrka. Genom olika vardagssekvenser som tanken att flytta en kaktuskruka till fönstret (bröstpress med vikt) eller tappat flera foton på golvet (benböj med vikt) så tränas kroppsmedvetenheten och de olika rörelseteknikerna ger seniorerna möjlighet att känna kraften och stabiliteten i kroppen och i rörelserna. De har också fått lära sig enklare övningar som kan användas i den egna vardagsrutinen som ögon- och avspänningsövningar, tekniker för självmassage, övning för ökad energi, andningsövningar och revbensmassage. De har även fått två olika träningspass att använda hemma de dagar de inte kan komma på träningen eller som ett kompletterande pass. Det är flera seniorer som har kommit från rehab och även några fler män som varit rätt svaga men har gett sig tusan på att bli starka. Från utvärderingen finns kommentarer som *"Det är så inspirerande och stärkande att komma hit och jag får sån energi. Även om jag känner mig deppig och inte orkar så tar jag mig hit ändå och mår mycket bättre efteråt"* och *"Jag har tränat hemma själv varje dag sedan i somras med övningar som jag fått av er här på Seniorhälsan. Det är inget jag känner att jag måste göra, det är ett behov jag fått"*.

Cirkelträningen i Älvsjö har blivit mer känd och är nu i ett större utrymme i lokalen. Upplägget är att seniorerna går igenom stationerna, gör uppvärmning och delar sedan in sig två och två för träningspasset. De får också göra enklare övningar som lärs ut vid balans och stryka passen. De har även fått med sig träningsprogram som varit ett mål och uttrycks som *"Jag har missat många träningstillfällen den här hösten på grund av smärta men jag har använt mig att träningsprogrammet och gjort några övningar hemma för att inte tappa allt jag byggt upp här"*. Vid några tillfällen har även två seniorer hjälpt till att hålla passen. För att lära känna varandra bättre har seniorerna börjat med en namnrunda före passet och önskar fortsätta att fortsätta med det vid varje pass. Gruppen har nu blivit trygg med varandra så nu är det mycket prat och skratt. Vid terminsavslutningen föreslog att äta en lunch tillsammans efter passet och åtta deltagare följde med.

I övrigt är gypapassen i Axelsberg mycket populära och tar in en stor mängd deltagare. Passen är uppbyggda med ett brett utbud för att passa olika smaker för musik och rörelser. I Fruängen finns gympa, lättgympa och i Långbroberg är det lättgympa. Träning med social samvaro efteråt, vilket är mycket uppskattad, finns i Västertorp. Qigong med innehåll av övningar i styrka, balans och koncentration med målet att seniorerna ska känna sig lugna, starka och nöjda efter ett pass. Qigong finns i Axelsberg, Fruängen och Västertorp. Mediyoga utförs på stol i ett mycket lugnt tempo för ökad kroppsmedvetenhet, mental vila och sinnesro. Övningarna genererar ökad cirkulation i hela kroppen, minskar stelhet och spänningar i såväl

kropp som sinne. Mediyoga erbjuds i Liljeholmen och Axelsberg. Mjuka Moves, i Liljeholmen, erbjuder mjuk gympa med härlig musik som väcker liv i kroppen på ett tryggt sätt, där även avslappning, balans, massage och andning vävs in i passen. Arthrostråningen i Älvsjö fortsätter att utvecklas.

Dans för hälsa uppskattas av de seniorer som inte är ute efter dansen specifikt utan vill röra sig, bli mjukare, vakna till och få samvaro. Sedan överraskas de över att dom älskar att dansa, fast de inte trodde de kunde. Deltagarna får olika övningar och lek med danstråning så de utmanar sitt minne, sin balans och får upptäckta nya sätt att röra sig på. På så sätt får de betydligt bättre kroppskänedom, känner trygghet, blir modigare, får bättre självförtroende och blir mer i balans. Passet avslutas med en guidad taktil massage. Dansen är otroligt uppskattad och det är blandade åldrar från nyblivna seniorer till 92.

Frigörande dansen är där seniorerna själva kan välja hur de vill dansa. De får tydliga riktlinjer om att visa respekt för varandra och att stämma av om personen vill bli mött. Vissa dansar i sin värld mer existentiellt och vissa vill dansa tillsammans. Det dansas för sammanhang och glädje men också för balans och styrka. Det går inte en dansklass utan skratt och reflektion och det blir ett fint möte med sig själv eller sin kropp. Och som ny avslutning ger alla varandra en kort taktil massage. Den äldsta dansaren, 92 år, berättar att hon knappt kan tro sina ögon, när hon dansar omkring med sjalen i rummet. Inte trodde hon att hon skulle kunna hitta tillbaka till detta efter en extremt jobbig upplevelse och ensamhet under pandemin. Hon sprider också med sin närvaro inspiration till de yngre seniorerna, som berättar för henne att de vill bli lika pigga och glada som hon när de blir äldre.

Linedance finns som nybörjar- och fortsättningsnivå. Här dansas det med stora rörelser eller små utforskande rörelser, med viktöverföring, ökad balans och för bättre minne och kondition. Här byggs dansglädje. En deltagare med Parkinsons sjukdom deltar och trots att det är utmanande. Därför är dansen ett fantastiskt redskap och kan alltid anpassas efter individuella möjligheter. På fortsättningsnivån övar seniorerna främst koreografi, minne och teknik. Det blir många olika vändningar i förhållande till varandra och gruppen och även mer utmanande koreografi. Dansarna erbjuds också möjligheten att uppträda på scenen när det är event. Till julavslutningen kom 10 modiga seniorer upp på scenen och dansade inför publik och vad de lyste om dom efter uppträdandet.

Mindfulness ger seniorerna möjlighet till olika övningar som: andningsankare, kroppskänedom, medkänsla, smärtlindring och sammanhang. Deltagarna upplever återhämtning, vila och får insikter om sig själv. Digital mindfulness ger möjligheter för de seniorer som inte kan ta sig till en mötesplats eller önskar stöd att meditera själva. Antalet deltagare ökar och även andra stadsdelar är inbjudna att delta.

Alla-kan-sjunga-kören har nu 65 anmälda, men snittar runt 40 deltagare per gång. Under året har kören haft fyra konserter och traditioner som Valborg och jul har uppmärksammats. Repertoaren inkluderade: pop, jazz, visa och musikal. Nytt för höstterminen var att kören värmer upp varje pass med fonationsrör för att förbättra lungkapacitet, röstkontroll och andning. Körsången ger deltagarna möjlighet till: gemenskap med nya vänner, stimulera kreativiteten, minskar stress och öka välbefinnandet samt möjlighet att utveckla sångteknik och musikalitet, oavsett tidigare erfarenhet. Att sjunga tillsammans skapar en känsla av glädje

och tillhörighet.

Improvisationsteatern fortsätter att vara väldigt populärt då ordet spridit sig ännu mer och det är ofta mellan 20-25 i nybörjargruppen. Improteatern är mer än bara underhållning; det är en effektiv form av hjärngympa som främjar kreativitet, kommunikation, empati, stresshantering, mental styrka och neuroplasticitet. Genom att delta får seniorerna en möjlighet att träna sina kognitiva förmågor samtidigt som de har roligt och bygger relationer med andra.

Kommentarer från deltagarna: *"Jag har lärt mig massor och prövar nya saker. Framförallt har vi tillsammans mycket roligt. Så mycket skratt, glädje och gemenskap vi får genom denna aktivitet!"* samt *"Här känner vi oss inte alls som pensionärer utan som ett gäng, roliga kloka människor som gör något tillsammans."*

Shared Reading är så mycket mer än högläsning med diskussioner. Deltagandet i diskussioner stimulerar tankeverksamhet och det kritiskt tänkande och genom att dela och diskutera känslomässiga eller personliga teman i litteraturen får deltagare djupare insikter om sig själva och andra. Gruppen vittnar om att delad läsupplevelse främjar gemenskap och minskar känslan av ensamhet som en kommentar: *"Även om vi har olika krämpor och tillkortakommanden i vardagen känner man sig som en hel människa, någon att räkna med och har något att tillföra"*.

Existentiella samtalsgrupper har erbjudits i Älvsjö och Axelsberg. Vid fyra olika tillfällen har seniorerna haft spännande och utvecklande samtal. Deltagarna uttrycker att träffarna har varit meningsfulla och *"Fått mig att förstå att det finns mer att upptäcka i livet och att fylla på sig själv och inte bara se till andras behov."*

Hälsöhäng har erbjudits med olika teman som: stress med fokus på kroppen och tankar, meningsfullhet, smärta och värk, huskurer och leva tillsammans. Det har varit sju tillfällen under året med mellan 4-20 deltagare. Det har blivit givande Hälsöhäng med föreläsningar innehållande teori och kunskap kring ämnet med efterföljande diskussioner där alla får vara delaktiga. kommentarer från utvärderingarna: *"Dessa torsdagar har jag lärt mig mycket om min kropp och hur allt fungerar i kroppen"* och *"Mycket givande och intressant. Fick många tips att använda rent praktiskt."*

Min hälsa kurs är en mycket uppskattad kurs som går ut på att öka hälsomedvetandet inom olika områden som: stress, sömn, mat, vardagsrörelser och det autonoma nervsystemet. Tre kursomgångar har hållits under året. Seniorerna har fått med sig kunskap för att sedan själva kunna stärka sin egen hälsa. En senior återhämtade sig från en stroke och uttryckte att kursen har hjälpt till att se möjligheterna, att inte ge upp och känner sig nu målmedveten att bli stark igen och att bli av med sin rullator. En annan, 96-årig deltagare, som vid första träffen hörde dåligt om vad som sades hade sedan till tredje träffen ordnat sina hörapparater. Under kursens gång hade deltagaren också sagt till sitt barnbarn att målet nu var att bli starkare och att hålla sig stark i kroppen till han blev minst 100 år. Bägge deltagarna fortsatte med träningspasset balans och styrka.

Taktill massage erbjuds till seniorerna för att stärka deras hälsa. Massagen är mycket uppskattad och många har också ett behov av samtal efteråt. Under året har 25 personer mottagit massage och åldersspannet har varit 65-93 år. Utvärderingen visar att de kommer för

att: har ont i händer, få känna sig omhändertagen, stress och spänningar samt är högkänslig och i behov av en lugn miljö. Skillnaden efteråt är: avkopplande, skönt, välmående och bra för ryggen. De flesta gå på andra aktiviteter men inte alla.

Social samvaro erbjuds på flera olika sätt och platser till seniorerna med allt från fikastunder till tematräffar, lunchträffar och olika event och föreläsningar. Här hjälper också flera volontärer till. I Västertorp har verksamheten delvis varit begränsad och periodvis stängd på grund av renovering. Lunchträffen Matlyftet på Lilla skafferiet är mycket uppskattat och hit kommer cirka 12-15 seniorer varje gång och närmare hälften är män. Syftet med lunchträffen är att erbjuda goda matvanor, bryta isolering och öka den sociala samvaron. Till den sociala samvaro på torsdagar kommer cirka 14 stycken per gång varav en tredjedel är män. Teman under året har varit Stockholms malmgårdar och kyrkor. Seniorerna berättar också själva och volontären visar klipp från Youtube. Det har även varit besök från Brännkyrka- och Hägerstens församling som berättat om sina kyrkor. Ett fördjupat samarbete med församlingens diakon har startats. Allt träning och existentiella samtal var också inställda under perioden. I Västertorp finns även Fredagslunch en gång i månaden på en närliggande restaurang. Aktiviteten hålls av en volontär som har hand om anmälningar, kontakt med restaurangen samt är på plats och stöttar seniorerna. Här träffas de även på nyårsafton. I Älvsjö centrum är det nu event en gång i månaden vilket är mycket uppskattat. Tidigare under året var det social samvaro en gång per vecka men efter att prövat det under en längre tid och olika former så var deltagandet för lågt. I Gröndal och Älvsjö 46:an erbjuds också café med självservering i samband med aktiviteterna. Här kan seniorerna umgås en stund samt att det finns några volontärer som hjälper. I Axelsberg finns möjlighet att delta i de nya aktiviteterna Canasta och Majong som hålls av volontärer. Här är alla välkomna och man träffas en stund för spel och gemenskap. Den sociala aktiviteten Pratbaren i Axelsberg avslutades däremot under vårterminen. Även om fikastunden har varit uppskattad hos de många deltagarna som kom så nåddes inte gruppen ensamma i den utsträckning som önskades. I Axelsberg finns i övrigt ett café som många seniorer går till efter en aktivitet samt att de som bor på seniorboendet också har egna umgängesträffar. Seniorhäng i Fruängen är en uppskattad aktivitet och här säger många seniorer att det är så viktigt att få träffas och samtala över en kopp kaffe. Det kommer nya deltagare hela tiden och vid evenemang kommer flera besökare. Årets nya gruppaktivitet för män, kallad Gubbklubb, har under året lockat 39 individer till 14 träffar med totalt 209 besökstillfällen. Det har serverats korv, alkoholfri öl och kaffe till självkostnadspris. Här har männen lärt känna varandra under året och de spelar biljard, pingis, brädspel och lyssnar på musik. Träffarna utökades på begäran från en gång per månad under våren till varannan vecka under hösten och det har bjudits på gästande underhållning vid två tillfällen.

Olika kulturevent erbjuds också på mötesplatserna. Under året har de fått tagit del av bland annat: allsång, musikquize, karaoke bildvisningar om Stockholm, föreläsning om Drottning Silvia, brandutbildning, dietist och föreläsning om minnet. Eventet Öppen scen är också något som har blivit mycket uppskattat och populärt, både hos besökare och hos de som uppträder. Här bidrar seniorerna med sig själva på scenen. Öppen scen som genomförts två gånger under året är en succé med seniorernas egna skrivna sånger, kåserier, teater, klarinettspel, egna dikter och Linedance. Fyra konserter med den egna kören har också erbjudits. Under

sommaren erbjöds också en stor scenshow i Axelsberg. Den drog 150 seniora besökare som skrattade och trivdes.

Samarbetet med Västertorps sim- och idrottshall har upprätthållits under året där enheten bidragit vid två gruppträffar med information om verksamheten samt en annons. Kurserna har varit populära och flera seniorer har fortsatt träna själva.

Bio Aspen har erbjudit filmvisningen dagtid med en enklare lunch före bio, vid åtta tillfällen. Seniorerna står för hela kostnaden. Detta är ett samarbete mellan Bio Aspen, pensionärsorganisationerna och den förebyggande enheten. Aktiviteten är mycket uppskattad och bion är oftast fullsatt. Enheten bidrar med affischering på mötesplatserna, möta upp ensamma seniorer, ge information om Seniorhälsan och deltar i gemensamma möten för vidare bioplanering.

I ett samarbete mellan Liljeholmens vårdcentral, förebyggande- och biståndsenheten har ensamma seniorer erbjudits träffar vid två tillfällen om vardera tre gruppträffar. Totalt har cirka 45 seniorer fått information om hur ensamhet påverkar hälsan samt information från äldrejuksköterskorna, biståndshandläggarna och enhetens hälsopedagoger. Seniorerna har också fått göra mingelövningar för att lära känna varandra. Aktiviteten har varit uppskattad och flera seniorer har själva skapat ny kontakter. Några av deltagarna har också kommit till enhetens Hälsohäng samt gympassen för balans och styrka. Gröndals vårdcentral har också erbjudit ensamhetsträffar tillsammans med en av våra hälsopedagoger. Detta var en mindre grupp om åtta stycken äldre äldre seniorer. Två av deltagarna har därefter börjat på enhetens Gubbklubb.

Under sommaren erbjöds flera olika sommaraktiviteter. I år gick den stora bussutflykten till Gustavsbergs hamn, tre tillfällen. 63 seniorer, varav 4 män, fick möjlighet till en utflykt med lunch till reducerat pris. En enkät lämnades ut och utvärderingen visade att nästan hälften var på utflykt för första gången och för 12 var det första gången de var i kontakt med Seniorhälsan. Dagsutflykten upplevdes som; trevligt, ett bra pris och längd på resan, bra arrangemang med trevlig rundvandring, trevliga ledare och att vädret var bra. Även många nya förslag på utflykter kom in. Den lilla bussutflykten gick till Artipelag, ett konstmuseum i Gustavsberg. Vid 10 tillfällen fick 47 seniorer, varav 9 män, en kortare tur till skärgården med lunch. Dessa turer är avsedda för ensamma seniorer som har olika rörelsenedsättningar och svårt att själv komma iväg. Seniorerna var mycket nöjda och tacksamma för att få komma ut. Det har även erbjudits bland annat: fredagsdans med olika dansstilar, Mediyoga och möjlighet till de vanliga gympassen i viss utsträckning. Möjlighet har funnits att träna på gymmen under hela sommaren. Inför sommaruppehållet fick en grupp ett träningsprogram som man först tränade på tillsammans för att sedan kunna klara sin egen träning. Utomhus fanns möjlighet till: utehäng med samvaro med eget fika, Linedance och Qigong, Mindfulness i naturen och introduktion till utegym. Aktiviteten Matlyftet flyttade till en närliggande restaurang och sköttes av en volontär. Samvaron på Fruängens mötesplats har varit öppen hela sommaren. Många seniorer fick också möta de fyra sommarungdomar som fanns under tre sommarveckor och som avslutades med ett Generationsfika.

2. *IT-stöd.* Enhetens IT-pedagog har under 2024 hjälpt 229 seniorer vid 685 tillfällen varav 22 % är nya personer. Fördelningen i kön är 154 besök av män (23 %) och 531 av kvinnor (77

%). Åldersfördelning: 22 % är i åldern 68-74 år, 56 % är 75-84 år, 20 % är 85-94 år och en person är över 95 år. 1 % fick IT-stöd per telefon, 10 % har fått hembesök, 52 % har kommit på ett individuellt möte och 37 % av besöken har varit IT-stöd i grupp.

IT-stöd i grupp under sommaren 2024 har varit i form av 16 smartphone-kurser. Det kom 77 seniorer, varav 42 för enheten nya personer. De fick undervisning vid 1, 2 eller 3 tillfällen av stadens feriearbetande ungdomar. Detta var ett samarbete med Rookie Startups, ett företag som ger ungdomar meningsfulla feriejobb i kommunerna.

En föreläsning om det digitala samhället har erbjudits i Älvsjö.

Minskningen av antal mötestillfällen beror till stor del på att mötesplatsen Västertorp har varit stängd nästan hela året för renovering. Seniorerna har erbjudits andra mötesplatser men har oftast avstått.

Seniorerna uppskattar IT-stöd som erbjuds väldigt mycket och uttrycker att de inte vet hur det skulle klara sig utan stödet. Det finns även en stor oro hur det ska gå om de blir sämre och inte klarar att ta sig till mötesplatserna. Detta föranleder att stödet för sköra seniorer inom äldreomsorgen måste utvecklas.

3. Fixartjänst. Servicetjänst för äldre vänder sig till personer som är 68 år och äldre och som bor i ordinärt boende. Fallprevention och säkerhetsförebyggande insatser är grunden för insatsen. De äldre kan till exempel få hjälp med att byta glödlampor, byta batterier i brandvarnare och halksäkra mattor. Efterfrågan på servicetjänsten har ökat med 22 % i jämförelse med föregående år. 488 hembesök har genomförts varav nya seniorer, 133 stycken, som tidigare inte använt tjänsten, har stigit med 48 %. Övervägande av de som önskar stöd är 75 år och äldre, 88 %. Från 85+ är siffran 26 %. Könsfördelning är fördelat 87 % kvinnor och 13 % män. De vanligaste uppdragen, 50 %, som genomförs är byte av glödlampor och batterier samt hjälp med gardinerna. Där utöver får seniorerna hjälp med uppsättning av tavlor, hämta och lämna i förråd samt annat stöd som minskar risk för fall. De har även fått visst tekniskt stöd med IT och TV vilket har ökat under året. Seniorerna får även information om enhetens övriga stöd och service samt aktiviteter men en reflektion är att en del äldre behöver någon att prata med.

4. Syn- och hörselstöd Under året har 318 personer har fått stöd av syn- och hörselinstruktörerna. Av dessa var 138 nya personer vilket utgör 43 % av alla personer som får stöd. Närmare 850 hembesök har genomförts samt 21 tillfällen för ”öppen mottagning” där seniorerna kommit för att få stöd med sina hjälpmedel. 71 % som önskar stöd tillhör åldersgruppen 85+ och könsfördelningen är 77 % kvinnor och 23 % män.

Att bemöta personer i hemmiljön är viktigt för att kunna ge information och träning av hjälpmedel i lugn miljö. Det är även viktigt att lyssna med medkänsla och empati då personerna ofta upplever att de inte får någon förståelse eller att det inte finns någon lyhördhet från sin omgivning för deras funktionsnedsättningar. Att kunna se hela människan skapar tilltro och trygghet och vid träffarna hörs ofta uttryck som: ”Du är den enda som jag kan tala med”, ”Du förstår mig” och ”Jag litar på dig”. En stor del av hembesöken som syn- och hörselinstruktörerna gör ägnas åt ”teknikfix” – till exempel parkoppling av hörapparater med mobiltelefoner och TV-hjälpmedel. Moderna hörapparater styrs via applikation i smarta

telefoner vilket skapar ett kunskapsglapp hos seniorer – speciellt hos målgruppen ”äldre äldre”. Behovet av stöd antas öka under 2025.

Träffar i syn- och hörselgrupper har erbjudits och utöver social samvaro har de fått besök från en brottsförebyggande samordnare från bedrägerisektionen hos polisen, Sensus studieförbund och stadsdelens dietist. Det har även gjorts studiebesök till Iris hjälpmedels nya butik. Träffarna är mycket uppskattade då många med hörselnedsättning har svårt att delta i aktiviteter där det finns många deltagare. Gruppen har under året träffats 13 gånger med 9 regelbundna deltagare. Forskning visar att hörseln påverkar kognitiva funktioner och orsakar ofrivillig ensamhet så därför är det viktigt att deltagare får ett bra bemötande, delta i gruppverksamheter och att det finns tillgång till moderna mötshjälpmedel för att främja delaktigheten.

Örats dag har arrangerats i Axelsberg med föreläsningar och information om hjälpmedel, antalet deltagare uppskattades till ca 80 personer. Instrukörerna har även föreläst hos Sverigefinska synskadadeförbundets ögonseminarium samt informerat om syn- och hörselinstrukörernas roll och funktion på ”ögats dag” hos SRF - Stockholms stad. Teleslingan i Axelsberg har nu en enkel manual för att underlätta användandet.

5. *Äldrestöd* Seniorer har möjlighet att kontakta Äldrestöd för information, vägledning och djupare samtal. Till äldrekonsulenten har det inkommit 26 nya seniorer under perioden, varav 19 % är män, vilket är minskning från föregående år. Att färre seniorer sökt kontakt kan bero på utökad möjlighet till information från enhetens informationsansvarig som svarar på frågor om aktiviteter samt stöd och service.

6. *Anhörigstöd* Nya anhöriga hittar ideligen till anhörigkonsulenten som ger dem stöd genom information och djupare samtal. Under året har anhörigkonsulenten haft ”djupare” kontakt med 220 anhöriga varav 80 % var nya anhöriga. Samtal med personer under 65 år bestod av 35 %. Fördelning mellan könen var 74 % kvinnor och 26 % män.

Under året har 11 anhöriggrupper erbjudits med fem grupper på vårterminen och sex grupper på höstterminen med totalt 104 deltagare.

- Grupp för partner vars närstående flyttat till boende
- Grupp partner. Kognitiv svikt. grupp 1.
- Grupp för partner. Kognitiv svikt. grupp 2.
- Grupp för partner till närstående med Lewy Body sjukdom. Länsövergripande.
- Grupp för partner. Kognitiv svikt
- Mötesplats Ung anhörig 30+, unga vuxna till förälder med kognitiv svikt. Länsövergripande

Anhöriggrupper är en viktig del i anhörigstödet. De uttrycker bland annat: att gruppen är en livlina, att det är skönt att andra förstår utan att behöva berätta allt, att inte känna sig ensam i sin anhörigsituation och att man får tips, råd och kunskap från andra i liknande situation. Det inträffar ganska ofta att några anhöriga byter telefonnummer, fortsätter att höras av eller träffas efter avslutad grupp. Men i en av höstterminens grupper har stödet och gemenskapen utvecklats till att alla gruppdeltagarna har träffats utanför grupptillfällena både på restaurang och hemma.

Ett flertal anhöriga deltar också i seniorhälsans aktiviteter och ibland även de närstående. Vissa familjer kan kombinera stöd och aktivitet exempelvis så går en anhörig på i samtalsgrupp samtidigt går den närstående på yoga eller i gymmet.

Anhöriga har också fått möjlighet att träffa anhörigkonsulenten som deltagit vid olika anhörigträffar på särskilda boenden, dagverksamhet och hemtjänst verksamma i Hägersten-Älvsjö stadsdel som:

- Anhörigträff på Dagverksamheten Solkatten
- Anhörigträff på Dagverksamheten Sjöbrisens
- Anhörigträff kommunens hemtjänst
- Anhörigträff Attendo Bergtallsvägen

Till anhörig erbjuds också mycket av stadens anhörigkonsulenter. Det finns närmare 10 stadsövergripande anhöriggrupper och en länsövergripande grupp. De anhöriga har också erbjudits tre föreläsningar om juridik för anhöriga. På Nationella anhörigdagen 6 oktober kom 140 anhöriga och det erbjöds föreläsningarna ” Att finna balansen mellan inre och yttre krav” och ” Om vikten av återhämtning och stresshantering”. Det fann då också möjlighet till att prova på massage och mindfulness. Den digitala Navigeringskursen från NKA (Nationellt kompetenscentrum för anhöriga) har i år utökats med fyra nya föreläsningar: biståndsbedömning under 65 år, bemötande vid kognitiv sjukdom, prata med barn om kognitiv sjukdom och alkoholrelaterad demenssjukdom. Här har enhetens anhörigkonsulent också deltagit i arbetsgruppen.

Behov av stöd från anhörigkonsulenten genom samtal och anhöriggrupper och annat som erbjuds är en mycket viktig del för att underlätta de anhörigas vardag. De djupare samtalen med en anhörigkonsulent ökar för varje år. Ökningen under 2024 var närmare 10 % jämfört med föregående år 37 %. Utifrån de tre senaste åren (efter covid) är genomsnittet: nya anhöriga 80 %, under 65 år 33 % och män 26 %. Det finns även behov av många olika typer av anhöriggrupper och antal deltagare i grupperna ökar kontinuerligt. I och med den ökande gruppen äldre finns behov att anhörigstödet utvecklas för att möta det kommande behoven.

Enhetsmål: Enheten erbjuder kunskapsutveckling inom området förebyggande arbete.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ökad kunskap om det förebyggande arbetet.

Analys

Enhetsmålet bedöms att uppnås helt. Bedömningen grundar sig på de genomförda aktiviteter som erbjudits efter efterfrågan.

Syn- och hörselstöd. Information och utbildning för omsorgspersonal har givits vid 13 tillfällen med sammanlagt 127 deltagare. Stor vikt har lagts för att öka kompetensen om syn-

och hörselkunskap samt syn- och hörselinstruktörernas funktion. Vid en utvärdering vid fyra tillfällen och totalt 67 deltagare svarade samtliga att utbildningen gav ganska mycket och mycket. Instruktörerna har också genomfört en introduktionsförmiddag för undersköterskestudenter på ABF om bemötande av personer med syn- och hörselnedsättning samt handhavande av hörselhjälpmedel.

Anhörigstöd. Utvecklingsforum 2024 handlar om stöd till anhöriga. Anhörigkonsulenten och verksamhetsutvecklare har genomfört 3 träffar till anhörigombuden. Träffarna har varit riktade till anhörigombuden i kommunens eget drivna SÄBO, kommunens hemtjänst och Trygg hemgång. Vid det gemensamma uppföljningsmötet har det tagits fram en statistikmall för anhörigstöd med för uppföljningsfrågor som hur många anhörigsamtal erbjuds och hur många genomförs samt hur många av personalen har genomfört NKA utbildning. Statistikmallen har godkänts av ledningsgruppen.

IT-stöd. I ett samarbetsprojekt med Äldreförvaltningen och Socialförvaltningen gjordes en inspirationsdag för de som på något sätt arbetar med digital inkludering i Stockholms stad. 75 deltagare kom till Seniorhälsans lokaler i Axelsberg och evenemanget blev mycket lyckat. IT-pedagog har även hållit flera föredrag om digitaliseringen för deltagare på socialpsykiatrins dagverksamhet i Västertorp. Ett samarbetsprojekt tillsammans med Nätverkets yrkesgrupp har påbörjats under hösten. Projektet handlar om problemet med att IT kan kännas svårt, krångligt och otryggt och som en lösning på detta ska vi ta fram material för att stödja en enkel och störningsfri digitalupplevelse för behövande användare.

Aktiviteter. Enheten har i samband med hemtjänsten projekt Matlyftet samarbetat med att ta fram ett träningsprogram och informationsmaterial med bilder, instruktioner och QR koder med video. Deltagande i Seniordagen i Kungsträdgården. Här beskrevs vikten av kulturellt aktiva aktiviteter som ger hjärngympa, möjlighet att finna lusten i sig själv, skratta och få dela glädje. Här utmanades också seniorerna med möjlighet att uppträda på scenen. Till studerande som går kursen Hälsofrämjande och förebyggande arbete med äldre, yrkeshögskolan Sverigehälsan, har enheten informerat om kunskap och erfarenheter om det hälsofrämjande arbetet.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med en minimal klimatpåverkan

Beskrivning

Stadsdelsnämnden arbetar kontinuerligt med att kartlägga verksamheternas klimatpåverkan, och tar fram strategier för hur utsläppsminskningar ska ske. De två metoder som främst används är investeringar i utsläppsminskande utrustning och beteendeförändringar.

Klimatinvesteringsmedel söks för de projekt där investering i utsläppsminskande åtgärder inom stadsmiljöverksamhet eller verksamhetslokaler ses som den bästa lösningen. För att åstadkomma beteendeförändringar satsar nämnden på kompetenshöjande insatser i form av utbildningar som till exempel hållbara vård- och omsorgsboenden samt en utvecklad intern samverkan om miljö- och klimatfrågor.

Förväntat resultat

- Klimatpåverkan från konsumtion minskar och stadsdelsnämnden är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation.
- Stadsdelsnämnden ska minska inköp av plast- och engångsprodukter.
- Avfall som uppstår mäts och sorteras och tas om hand på ett resurseffektivt sätt.
- Stadsdelsnämndens energiförbrukning minskar med hälften av mandatperiodens mål om en tioprocentig minskning.

Enhetsmål: Enheten är energieffektiv och resurssmart med en minimal klimatpåverkan

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

1. Alla resor och transporter genomförs på ett hållbart miljövänligt sätt så långt det är möjligt.
2. Vid inköp av varor görs miljövänliga val.
3. Enheten sorterar och återvinner avfall.

Analys

Enhetsmålet bedöms att uppnås helt. Bedömningen grundar sig på att de tre förväntade resultaten har uppnåtts.

1. Enheten har utnyttjar de elcyklar som finns för att ta sig mellan träffpunkterna och har i övrigt använt kollektivtrafiken.
2. Enheten har gjort miljövänliga val vid inköp.
3. Enheten har källsorterat och återvunnit avfall.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	7,79 %					70 %	2024

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys							
Inköp av ekologiska varor är 8 %. Konto 6444 (Belopp ekologiskt livsmedel i samband med personalträffar och dylikt) har inte funnits med i stadsdelens kontoplan.							

Nämndmål: Parker, förskolegårdar och naturmark utvecklas med fokus på biologisk mångfald och klimatanpassning

Beskrivning

Målet nås genom att vidta åtgärder som finns beskrivna i stadens handlingsplan för biologisk mångfald och i stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald. Skötselplanen för biologisk mångfald ligger till grund för arbetet med att stärka den biologiska mångfalden i Älvsjöskogens naturreservat. Reservatet fyller en viktig funktion för den biologiska mångfalden i stadsdelsområdet och i staden. Arbetet med att omvandla klippta gräsmattor till ängsmarker fortsätter. En avvägning görs med behovet av öppna ytor för rekreation och klippta gräsmattors funktion som kolsänkor.

Stadsdelsnämnden deltar i arbetet med gemensamma lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar, som efter avslutat arbete ska implementeras. Syftet är att skapa pedagogisk kvalitet i utemiljön och gröna gårdar. Som en del av arbetet med gröna förskolegårdar tar stadsdelen i samarbete med SISAB fram ett pedagogiskt material som ska inspirera till arbete med biologisk mångfald och odling på förskolegården.

Arbetet med att öka andelen ekologiska livsmedelsinköp och måltider vidareutvecklas där forum för att främja lärande och utbyte mellan verksamheter kommer att vara prioriterat. Parallellt med detta kommer det att pågå en utredning inom förskolan angående möjligheten att starta en ny enhet som arbetar med frågor inom hållbar kost och livsmedelshantering. Inom äldreomsorgen fortsätter utvecklingsarbetet för att underlätta kloka livsmedelsinköp bland annat genom att ta fram en gemensam baslista över hållbara livsmedel tillsammans med äldreomsorgens dietist.

Målet nås vidare genom att stadsdelsnämnden arbetar med anpassa stadsdelsområdet till ett förändrat klimat i enlighet med handlingsplanen för klimatanpassning.

Förväntat resultat

-Stadsdelsnämnden stärker den biologiska mångfalden genom att vidta flertalet åtgärder utifrån de förslag som anges i det stadsdelsvisa åtgärdsförslaget för biologisk mångfald (SÅF) 2022.

-Stadsdelsnämnden vidtar klimatanpassningsåtgärder utifrån behov och arbetar i enlighet med handlingsplanen för klimatanpassning.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	93			94	83	83	2024
  Sjukfrånvaro	2,7 %			1,8 %	6,5 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
Analys Sjukfrånvaro oktober 2,7 %							
  Sjukfrånvaro dag 1-14	2,3 %			1,8 %	2,5 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
Analys Sjukfrånvaro oktober 2,3 %							

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet ha fokus inom områdena; trygga anställningsvillkor, systematiskt arbetsmiljöarbete, kompetensförsörjning och ledarskap.

Trygga anställningsvillkor där medarbetares anställningsform är tillsvidareanställning på heltid är normen vid nyanställningar. I bemanningsstrategin och inför varje rekrytering ingår att kartlägga möjligheten att erbjuda heltid till de medarbetare som ofrivilligt arbetar deltid.

Systematiskt arbetsmiljöarbete i vardagen är en friskfaktor och fortsatt ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och förutsättningar att nå ett gott arbetsresultat. En god arbetsmiljö och ett närvarande ledarskap ska säkerställas genom balans mellan uppdrag och resurser, samt ett rimligt antal medarbetare per chef. Stadsdelsnämnden tydliggör arbetet med friskfaktorer för att på ett främjande sätt förstärka hållbara, hälsosamma och attraktiva arbetsplatser.

Ett aktivt strategiskt arbete med kompetensförsörjning utifrån uppdrag och mål är fortsatt prioriterat för att utveckla, behålla samt rekrytera medarbetare med rätt kompetens för uppdraget. Vid bemanning och inför rekrytering är det av stor vikt att analysera vilken

kompetensprofil som bäst matchar verksamhetens kommande uppdrag och mål, för att bibehålla en hög kontinuitet av rätt kompetens i verksamheten. Rekryteringsprocessen säkerställer att bemanning och rekrytering sker kompetensbaserat och i linje med en hållbar bemanningsstrategi för verksamheten.

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap, där en helhetssyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. En analys av förvaltningsorganisationen kommer att genomföras under året utifrån stadens nya riktlinjer för chefsstruktur samt riktvärde för antal medarbetare per chef. Organisationen ska, förutom att möjliggöra ett närvarande ledarskap, även skapa förutsättningar för medarbetare att ha inflytande över sin arbetssituation och vara delaktiga i verksamhetsutvecklingen. Detta är även ett led i att gemensamt nå måluppfyllelsen i medarbetarenkäten (ökat aktivt medskapandeindex (AMI)) samt ett stärkt arbetsgivarvarumärke både internt och externt.

Medarbetare ska uppmuntras att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus i enlighet med kvalitetsprogrammet.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden har en hög andel tillsvidareanställda på heltid
- Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet
- Den totala sjukfrånvaron minskar till 8,5 %
- Strategisk kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål
- Förutsättningar för närvarande ledarskap förbättras
- Aktivt medskapandeindex (AMI) ökar till 79

Enhetsmål: Enheten är en god arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

1. Medarbetare erbjuds kontinuerlig kompetensutveckling.
2. Medarbetare erbjuds friskvårdsbidrag.
3. Medarbetare är aktiva, engagerade och delaktiga i all verksamhetsutveckling.
4. Ledarskapet präglas av tillgänglighet, kommunikation, tillit och mod.
5. Det bedrivs ett systematiskt arbete med att utveckla friskfaktorer på arbetsplatserna.

Analys

Enhetsmålet bedöms att uppnås helt. Bedömningen grundar sig på att de fem förväntade resultaten har uppnåtts.

1. Kompetensutveckling utveckling har skett då medarbetarna har erbjudits olika utbildningar, föreläsningar, konferenser, workshops och nätverksmöten. Vidare har inköp av litteratur erbjudits.
2. Medarbetarna har informerats om friskvårdsbidrag vid APT och ansökningar har lämnas in

löpande under året.

3. Medarbetarna har deltagit i enhetens olika mötesformer, planerat och genomfört aktiviteter samt stöd och service, utvärderat resultat av insatser och sammanställt statistik samt beskrivit sitt arbete genom deras egna tertiärrapporter och verksamhetsberättelse.

4. Enhetschefen har funnits tillgänglig fysiskt en dag i veckan i Axelsberg och Fruängen. I övrigt har chefen dagligen funnits tillgänglig per telefon och/eller mejl. Ett informationsmejl har skickats varje vecka och oftare om behov funnits. Utifrån medarbetarnas behov har även olika individuella arbetsmöten genomförts. Enhetschefen har deltagit i föreläsningar och workshops som berör verksamhetens utveckling samt har grundläggande utbildning i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

5. Årshjulet har följts och handlingsplaner från medarbetarenkäten har genomförts. För att ytterligare utvecklas har medarbetarintervjuer genomförts av en verksamhetsutvecklare. En utbildningsplan om organisation och uppdrag, ledarskap, medarbetarskap och mötesformer har tagit fram och där arbetet har påbörjats. Olika stödsamtal har även erbjudits vid behov.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Nämndmål: Det socialt förebyggande arbetet bidrar till att stadsdelsområdet är tryggt att bo och vistas i

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämndens samordnade funktioner särskilt säkerställer en god samverkan i det förebyggande arbetet. Arbetet med lokala operativa samverkansforum vidareutvecklas. Arbetet utgår från beskrivna insatser i den lokala handlingsplanen för att förebygga och motverka att unga blir kriminella. Insatser och samverkan för att förebygga att unga dras in i kriminalitet stärks. Socialtjänstens samarbete med förskolor och skolor ska vidareutvecklas. Genom en effektiv samverkan och ett kunskapsbaserat socialt förebyggande arbete, blir stadsdelsområdet tryggare att bo, vistas och verka i.

Förväntat resultat

- Fler ungdomar känner sig trygga sent på kvällen i sitt bostadsområde
- Ökat antal ungdomar får stöd av fältassistent eller fritidsledare att påbörja en fritidsaktivitet
- Andelen elever i årskurs 9 som uppger att de är trygga ökar och deras utsatthet för hot och våld minskar

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Enheten har planerat utifrån budgetomfång om 2,2 miljoner och tilldelade stimulansmedel. För att nå årsmålet har planering av aktiviteter samt stöd och service skett på aktivitets- och

utvecklingsmöten, planeringsdagar samt att punkten ekonomi ingår i APT-möten. Planeringen har utgått ifrån resurser, aktuella behov och utvärdering av tidigare insatser för att använda befintliga resurser optimalt och effektivt. Kostnader för lokaler har hållits nere genom samarbete med ung fritids ungdomsgårdar och social psykiatrins Lilla skafferiet. Vid tryck av vissa foldrar har enheten använt Nätverket. Genomgång har gjorts av personalkostnader, telefoni och kostnader för kulturevent till seniorerna. För att hålla en budget i balans har enhetens ekonomi stämts av inför månads- och tertialrapporter med avdelningschef och controller.

Systematiskt kvalitetsarbete

Medarbetarna har varit delaktiga i enhetens systematiska kvalitetsarbete genom aktivitets- och kvalitetsmöten, arbetsplatsmöten samt planeringsdagar. Medarbetarna har även till verksamhetsplanen, tertialrapporter och verksamhetsberättelsen sammanställt och analyserat sina egna pågående och planerade uppdrag som aktiviteter samt stöd och service. Här beskrivs även det som utvecklar medarbetaren, deras egna utbildningar, utbildningar som ges till andra enheter och övrigt som utvecklar enheten. Dessa underlag ligger till grund för verksamhetens fortsatta utvecklingsarbete. Medarbetarskapet har utvecklats genom att samtliga medarbetare har intervjuas av en kvalitetsutvecklare. Här framkom behov av ökad kunskap och utveckling om organisation, ledarskap, medarbetarskap och mötesformer. Arbetet har påbörjats där genomgång av organisation och uppdrag genom VP-arbete genomförts och utbildningsmaterial om ledarskap har lämnats ut. Arbetet med medarbetarskap och mötesformer kommer att fortsätta under 2025. Utifrån medarbetarenkäten tog medarbetarna fram två handlingsplaner: insatt i enhetens mål samt delge kunskap och erfarenheter. Här har olika idéer till förbättring prövats under året. Syn- och hörselinstruktörerna har deltagit i samarbetet med äldreförvaltningen om en ny funktionsbeskrivning för syn- och hörselinstruktörer i Stockholms stad. Informationsmaterial som enhetens gemensamma folder har utvecklats och fått en ny utformning som gör det mer förståelig och lättläst. Även foldrarna för stöd och service har förbättrats samt att hemsidor har blivit tydligare. Enheten har under året tagit emot sex ferieungdomar vilket har uppskattats av seniorerna. För att nå ensamma seniorer har ett samarbete med biståndsenheten och Liljeholmens vårdcentral funnits under året. Här har ensamhetsträffar genomfört vid två tillfällen om vardera tre gruppträffar. Samarbetet har varit lyckat och många seniorer har uppskattat att få information om ensamhet, vilket stöd de kan få och under träffarna även fått möjlighet till gemenskap. I projektet om hälsofrämjande samtal och information om aktiviteter samt stöd och service har det funnits ett samarbete med biståndsenheten och Liljeholmens vårdcentral. Inga seniorer lämnades över av vårdcentralen och projektet kommer att vidareutvecklas under 2025. Ett samarbete med Gröndals vårdcentral för gruppträffar för ensamma har också genomförts. Enheten har påbörjat utbildning i Livsstilssamtal för hjärnhälsa i samarbetet med Äldrecentrum samt stadsdelarna Norra innerstaden och Skärholmen. Enheten har deltagit i forskningsprojektet *Kompass* som berör omställningen i God och nära vård och omsorg för att få en mer sammanhållen vård och omsorg för äldre personer samt att involvera medborgare i utvecklingen. Projektet fortsätter under 2025. Vidare ingår enheten i Sensus projektet *I sällskap*. Sensus kommer tillsammans med hembygdsföreningar försöka målgruppen

ofrivilligt ensamma seniorer och sedan knyta dem till olika hembygdsföreningar. Enheten kommer under 2025 bidra med informationsträffar för seniorer om projektet, marknadsföra olika aktiviteter, gemensamma planeringsmöten, utveckla samarbetsformer med hembygdsföreningarna och delge andra aktörer om projektet. Enheten har även bidragit med kunskap till Sverigehälsan som ger utbildning för yrkesverksamma för att ta fram kursen Hälsofrämjande och förebyggande arbete med äldre. Enheten har även deltagit vid ett föreläsningstillfälle för att berätta om hur enheten arbetar med hälsofrämjande aktiviteter samt stöd och service. Under året har seniorerna erbjudits Hälsans dag på Stadion och Örats dag på Axelsbergs aktivitetscenter. En inspirationsdag har genomfört till den kommunala hemtjänstpersonalen samt andra professioner inom området. Eftermiddagen var uppskattad av de närmare 25 deltagarna. Även en föreläsning om digital inkludering har erbjuds intresserade medarbetare inom stadsdelen.

Kvalitetsprogram Enhetens arbete med kvalitetsprogrammets sex förhållningssätt:

- *Stockholmarnas fokus.* Enheten har utgått från målgruppens behov vid planering av aktiviteter samt stöd och service. Vi har lyssnat in med respekt och nyfikenhet för att utifrån enhetens resurser tillgodose önskemål, synpunkter och erfarenheter. Enheten har utvärderat det som erbjudits. En sammanställning från brukarundersökning gällande sommarutflykter har genomförts
- *Helhetssyn* Samverkat har skett både internt och externt för att bidra till en ökad helhetssyn i kvalitetsarbetet. Vidare har enheten deltagit i olika samverkansmöten där erfarenheter och goda exempel och utvecklingsmöjligheter delats med varandra.
- *Hållbarhet* Enheten har utvecklat och prövat olika mötesformer som resulterat i tre olika mötesformer från tidigare fyra. En medarbetarintervju har genomförts där det framkommit behov av ökad kunskap om organisation, ledarskap, medarbetarskap och mötesformer. Arbetet med ökad kunskap har påbörjat.
- *Handlingsutrymme* Enheten har arbeta med handlingsplanen där medarbetarna bidragit med idéer och förslag.
- *Lärande* Enheten har en kompetensutvecklingsplan. Medarbetarna har erbjudits både externa och interna utbildningar. Medarbetarnas erfarenheter och kompetens tas till vara och lärande inom organisationen uppmuntras.
- *Öppenhet* Enheten har delat med sig med sig av och tagit del av andras kvalitetsarbeten för inspiration och utveckling genom att delta i olika nätverksmöten samt referens- och utvecklingsgrupper.

Systematiskt kvalitetsarbete enligt SOSFS 2011:9

- synpunkter och klagomål
 - Utveckling har skett genom att folder "tyck till" har funnits på de öppna mötesplatserna och att seniorerna blivit påmind om att lämna synpunkter. Detta har lett till en ökning av inkomna synpunkter med 95 %, 43 stycken från tidigare 22.
- avvikelser och lex Sarah/lex Maria - Beskriv hur enhetens personal informerats om sin rapporteringsskyldighet enligt lex Sarah.
 - Medarbetarna har informerats på APT.

- extern granskning/tillsyn/brukarundersökningar
 - Enheten har inte tillgång till externa dokument.
- resultat av genomförda egenkontroller
 - Egenkontroller ingår inte i enhetens arbete.
- övrigt utvecklingsarbete
 - Enheten har utvecklats genom: framtagande av olika mötesformer, utvärdering och analys av aktiviteter samt stöd och service samt arbetat med medarbetarskap.

Övrigt

Agenda 2030

God hälsa och välbefinnande. Enhetens huvuduppdrag är att arbeta efter mål 3. Här erbjuds ett brett utbud av sociala- kulturella- och fysiska aktiviteter samt stöd och service som ger möjlighet att stärka hälsan och öka välbefinnandet.

Jämställdhet. Enheten arbetar även efter mål 5. ”Jämställdhet handlar om en rättvis fördelning av makt, inflytande och resurser”, Stockholm stad. En viktig del i enhetens arbete med jämställdhet och ojämlikheter är att främst att ha en inkluderande kultur vid aktiviteter samt stöd och service. Enheten har könsuppdelad statistik för upptäckta om det finns orättvis fördelning. För att nå gruppen män som inte är lika aktiva att ta hand om sin hälsa har det skapats en social aktivitet enbart riktad till män.

Minskad ojämlikhet Enheten arbetar med mål 10 genom att uppmärksamma *Nationella minoritetens rättigheter*. Medarbetarna får information och utbildning om området. Vidare förmedlas informationsmaterial till senioren på träffpunkterna.

Redovisning av synpunkter och klagomål

Enheten har mottagit 49 synpunkter och klagomål bestående av 34 beröm och 15 synpunkter. Verksamhet är uppskattad av seniorerna vilket uttrycks som: det bästa som finns, fantastiskt utbud och beröm för vänliga och professionella ledare. Inkomna idéer är: fler pass, flytta träningscyklar, skylt för endast ledarhund och att öka öppettiderna till gymmet på Fruängsgården. Klagomålen har berört: ventilation, begränsad antal deltagare i en gypagrupp och i samma gypagrupp för många deltagare. Saknad av telefontider för Fixartjänst och allmän information om att enheten finns. Utveckling har skett att hemsidor har blivit uppdaterade, fler foldrar har skickats ut samt ny skylt för att endast ledarhund kan vistas i lokalerna. Antalet inkomna synpunkter har ökat med 122 % från föregående år. Vilket har med att foldern "Tyck till om stadens service " funnits på de öppna mötesplatserna samt att deltagarna har blivit påmind om att lämna in synpunkter.

Redovisning av synpunkter och klagomål

Uppdelning	Klagomål/synpunkter/kategorier	Utfall T1	Utfall T2	Utfall VB	Totalt ack. Utfall	Sammanfattning och planerade åtgärder
Beröm	Antal beröm	3	2	29	34 st	Enhetens verksamhet är uppskattad av seniorerna. Detta uttrycks som bland annat: det bästa som finns, fantastiskt utbud och beröm för vänliga och professionella ledare.
Från vem har klagomål eller synpunkt inkommit?	Annan (t.ex. okänd)					
	Brukare/patient					
	Medarbetare/verksamhet inom förvaltningen					
	Närstående (anhörig, god man, etc.)					
	Patientnämnden					
	Samverkanspart (ex annan förvaltning, Region Stockholm, Polis)					
	Senior	3	2	10	15 st	
Rapportering av lex Sarah och lex Maria						
Vad gällde klagomålet eller synpunkten?	Annat (ange vad i rapporteringsvyn)					
	Bemanning (Kontinuitet, vikarieanskaffning)					
	Bemötande					
	Brister i information (utebliven info, obegriplig info, etc.)	2			2 st	Önskan om att telefontider till Fixartjänst stod på hemsidan senior.stockholm och där nu hemsidorna är uppdaterade. Önskan om att hitta information om enheten på fler platser i stadsdelen. Utökning av utskick om informationsfolder har skett under året.
	Brister i rutiner/utförande av insats eller verksamhet					
	Fråga/idé			7	7 st	Idéer som inkommit är bland annat att: fler pass, flytta träningscyklar, skylt för endast ledarhund och

Uppdelning	Klagomål/synpunkter/kategorier	Utfall T1	Utfall T2	Utfall VB	Totalt ack. Utfall	Sammanfattning och planerade åtgärder
						att öka öppettiderna till gymmet på Fruängsgården.
	Fysisk inne- eller utemiljö (ej städad, avsaknad av material etc.)			1	1 st	Ventilationen i stora salen blev felaktigt inställt och åtgärdades av fastighetsägaren.
	Hantering av personuppgifter					
	Kompetens					
	Teknik, verksamhetssystem och IT-relaterade frågor					
	Tillgänglighet (öppettider, telefontider, fysisk miljö)			5	5 st	Under perioden två veckor då ventilationen var dålig begränsades antal deltagare under totalt 4 pass. Vidare att det är för många deltagare vid ett gympapass.
	Utebliven/försenad insats eller aktivitet					
Återkoppling	Antal klagomål där återkoppling har lämnats	2		6	8 st	Återkoppling har skett till de personer som lämna klagomål och har lämnat adress.
Åtgärder	Antal klagomål där åtgärder vidtagits	2		5	7 st	Uppdaterat hemsidor, informationsfoldrar på fler platser och skylt om att endast ledarhund kan vistas i lokalerna.